

CAMP HILL

MAGAZINE

EDITIE 2013

WAARVAN
GAAT JOUW
HART SNELLER
KLOPPEN?

DE KRACHT
VAN TEAMWERK

VAN ONTMOETING
NAAR VERBINDING

CAMPHILL

MAGAZINE

Beste lezer,

Camphill Magazine geeft een kijkje op de werkvloer van Christophorus, de Gezinskringen, Maartenhuis, de Noorderhoeve en Orion. Via de verhalen en reportages maak je kennis met de medewerkers en cliënten van deze unieke woonwerk-gemeenschappen. Door de uitwisseling van ervaringen en inspiratie hopen wij dat de onderlinge verbondenheid tussen de Camphill-plaatsen wordt (her)ontdekt.

We wensen u veel leesplezier,

Camphill Raad Nederland

COLOFON

Redactie: Annelijn Steenbruggen, Myrthe Bijl, Simone Lensink
Eindredactie: Simone Lensink
Fotografie: Annelijn Steenbruggen, Myrthe Bijl, Mark van Herpen, Ineke Oostveen, Wilmar Boer en anderen
Vormgeving: Mark van Herpen
Druk: Klomp Reproka, Amersfoort

Camphill Magazine is een uitgave van de Stichting Camphill Nederland. De uitgave verschijnt minimaal één keer per jaar en is bedoeld voor medewerkers, bewoners, hun ouders en verwanten en andere geïnteresseerden.

Het overnemen en vermenigvuldigen van artikelen of berichten uit deze uitgave is slechts geoorloofd met bronvermelding en schriftelijke toestemming van de Stichting Camphill Nederland.

Camphill Nederland omvat de volgende gemeenschappen:

Christophorus

Christophorus
Duinweg 35
3735 LC Bosch en Duin
www.amerpoort.nl

't Huys

Kantmos 71
3735 LC Houten
www.gezinskringen.nl

Maartenhuis

Ruyslaan 81
1796 AZ De Koog (Texel)
www.maartenhuis.nl

Noorderhoeve

Duinweg 125
1871 AH Schoorl
www.noorderhoeve.nl

Orion

Boy Edgarstraat 208
3069 ZA Rotterdam
www.orioncamphill.nl

INHOUD

EDITIE 2013

04
INCLUSIE: MEEDOEN EN ERBIJ HOREN

04
MEEDOEN EN ERBIJ HOREN

07
INCLUSIE

07
INCLUSIE

13
CAMPHILL INITIATIEVEN

13
NIEUWE CAMPHILL INITIATIEVEN

16
TERUGBLIK INSPIRATIEDAG

16
INSPIRATIEDAG

18
JAARFEESTEN KALENDER

22
CAMPHILL SHOPPING

22
SHOPPING

25
DAADKRACHTIGE DUO'S

31
INSPIRATIE

34
60 JAAR CHRISTOPHORUS

34
60 JAAR CHRISTOPHORUS

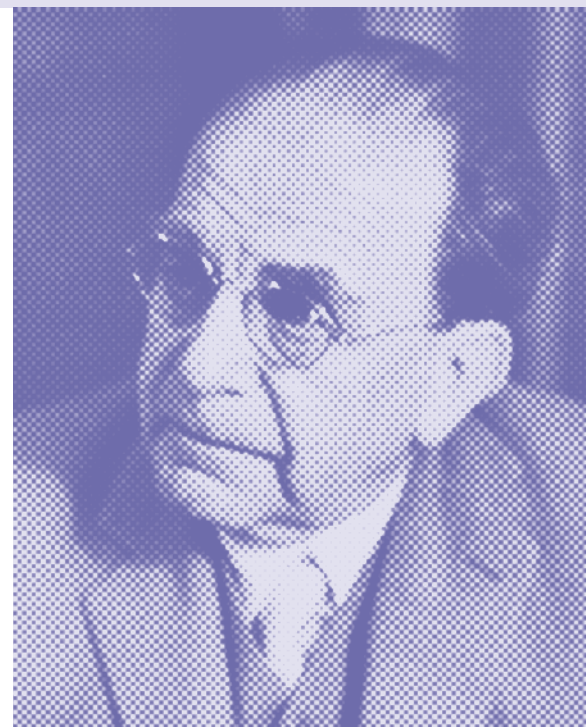
38
WEETJES

31
INSPIRATIE

MEEDOEN EN ERBIJ HOREN

Tekst: Myrthe Bijl

Karl König

Al sinds mensenheugenis worstelt de samenleving met de vraag hoe je moet omgaan met mensen met een verstandelijke beperking. Daarvan getuigen alleen al de uiteenlopende equivalenten van 'verstandelijk beperkten' die in omloop waren en zijn. Van het weinig flatteuze 'debiel' of 'achterlijke' tot 'mentally challenged' of 'zwakbegaafd'.

De plaats die zij innemen in de samenleving is daar een weerspiegeling van. In het verleden werden ze vaak fysiek afgezonderd van de gemeenschap. Door de jaren heen zien we dat de opvattingen over deze groep mensen verandert. Nederland telt op het moment ongeveer 200.000 mensen met een verstandelijk beperking. Er is een beweging op gang gekomen die mensen met een beperking niet meer behandelt als uitgerangeerde tweederangsburgers, maar ze - binnen hun eigen mogelijkheden - ziet als waardige

participanten van de samenleving. Er ontstaat meer ruimte en begrip en er is oog voor de kwaliteit van bestaan van mensen met een verstandelijke beperking. Dat laatste is onlosmakelijk verbonden met begrippen als deelname aan de samenleving, maatschappelijke participatie, het onderhouden van relaties, burgerschap en inclusie.

ONTWIKKELINGSMOGELIJKHEDEN

Professor Hans Reinders, Hoogleraar Ethiek en Hoogleraar Bernard Lievegoed Leerstoel aan de Vrije Universiteit van Amsterdam (ingesteld door de Nederlandse Vereniging van Antroposofische Zorgaanbieders): "Als je met inclusie bedoelt dat je meer mensen buiten je terrein in de wijk plaatst, dan lopen antroposofische instellingen niet vooraan in deze beweging. Inclusie gaat echter niet alleen over verplaatsing van mensen maar vooral over ontwikkeling en de ontwikkelingsmogelijkheden voor mensen met een verstandelijke beperking. Over ontwikkeling

wordt binnen antroposofische instellingen veel nagedacht. In plaats van mensen naar de samenleving te brengen, werd er in het verleden vaak binnen de antroposofische gemeenschappen zelf zinvolle arbeid georganiseerd."

Karl König was het, die in 1955 het vernieuwende project Botton Village oprichtte, de eerste woonwerkgemeenschap van Camphill voor volwassenen met een verstandelijke beperking. In deze werkplaats werd cliënten ontwikkelingsmogelijkheden geboden en leerden ze een beroep. König wilde dat in deze werkplaatsen iedereen - binnen haar of zijn eigen mogelijkheden - een bijdrage leverde aan de eigen gemeenschap en dus participeerde. Het uitgangspunt van König was in deze woonwerkgemeenschappen een wisselwerking te laten plaatsvinden tussen de medewerker en de cliënt. In deze wederkerige relatie leren zij van elkaar en ontstaat er ontwikkeling voor zowel de cliënt als de medewerker.

Reinders: "Door het opzetten van werkplaatsen werd op het instellingsterrein een kleine ambachtelijke samenleving gecreëerd, waar cliënten zich konden ontwikkelen. Het gaat eigenlijk helemaal niet zozeer over waar mensen wonen maar over of mensen een zinvolle besteding van hun tijd en leven hebben. Als deze groep mensen niet in het arbeidsproces wordt betrokken, komt er van hun ontwikkeling ook weinig terecht. Belangrijk is zij dingen doen die er toe doen."

PROBEERRUIMTE

"De laatste jaren zien we dat inclusie kwalitatiever wordt ingezet", vertelt Hans Reinders. "Er worden bijvoorbeeld mooie samenwerkingen aangegaan met bedrijven. Er ontstaan prachtige projecten met een maatschappelijke bijdrage. Mensen met elkaar verbinden door een maatschappelijke activiteit raakt het meest aan de kern van waar inclusie werkelijk over

'Mensen met elkaar verbinden door een maatschappelijke activiteit raakt het meest aan de kern van waar inclusie werkelijk over gaat.'

gaat. Vaak gaat inclusie verloren door systeemdruk en kwaliteitscontrole vanuit de overheid. Medewerkers zouden meer probeerruimte moeten hebben en instellingen zouden die ruimte moeten geven. In deze probeerruimte zouden nieuwe mogelijkheden tot inclusie kunnen ontstaan. Om inclusie te bevorderen, moet je mensen dingen laten ontdekken, ook als je niet zeker bent van een goede afloop."

Professor Hans Reinders,
Hoogleraar Ethiek en Hoogleraar
Bernard Lievegoed Leerstoel aan
de Vrije Universiteit van Amsterdam

Jarenlang was het overheidsbeleid ten aanzien van mensen met een verstandelijk beperking er op gericht, hen zo goed mogelijk te ondersteunen door hun allerlei voorzieningen te bieden. Men ging uit van een gehandicaptenmodel dat de beperkingen van deze groep benadrukte: mensen moeten ondersteund worden bij dat wat zij niet kunnen. De laatste jaren ligt het accent op dat waartoe ze wel in staat zijn. Mensen met een verstandelijke beperking hebben mogelijkheden en het is de taak van de overheid om de samenleving zo vorm te geven dat mensen met beperkingen naar vermogen kunnen participeren en daarbij geen hindernissen tegenkomen. Dit wordt ook wel inclusief beleid genoemd; bij alle fasen van het beleid wordt nagedacht over de consequenties voor mensen met beperkingen.

'Om inclusie te bevorderen, moet je mensen dingen laten ontdekken, ook als je niet zeker bent van een goede afloop.'

Zij zouden zoveel mogelijk gebruik moeten maken van uitkomsten van regulier beleid om een zo groot mogelijke deelname aan de samenleving tot stand te brengen. Alleen als dat niet kan, zijn specifieke voorzieningen nodig.

PARTICIPATIE OP MAAT

"Het blijft een grote uitdaging om gelijkwaardigheid, inclusie en keuzemogelijkheden voor mensen met een beperking

te realiseren", vertelt Rob Bijl (adjunct directeur van het Sociaal en Cultureel Plan Bureau). Hij pleit daarom voor 'participatie op maat'. Bijl: "De aard en ernst van de handicap zijn factoren die van invloed zijn op de mate waarin een mens maatschappelijk kan participeren. Men kan zich afvragen of degenen met beperkingen altijd aan de samenleving kunnen deelnemen. Zo zal deelname voor zeer angstige personen, zwaar spastische

mensen, mensen die continu pijn hebben of zeer vermoeid zijn als gevolg van hun beperkingen, zeer moeilijk zijn. Kan van hen verwacht worden dat zij in dezelfde mate participeren als mensen zonder beperkingen?"

GELUKKIG IN JE EIGEN KRACHT

Het Sociaal en Cultureel Planbureau deed in 2008 een verkennend onderzoek naar de participatie van mensen met een verstandelijke beperking*. De belangrijkste conclusie die uit dat onderzoek kan worden getrokken, is dat een grotere participatie niet zonder meer zal bijdragen aan het geluk van mensen met een verstandelijke beperking. Daarnaast blijkt dat van alle onderscheiden factoren de levenshouding de belangrijkste invloed uitoefent op de participatie. Deze factor speelt ook de belangrijkste rol bij het ervaren van geluk. Dit betekent dat in de ondersteuning van mensen met een verstandelijke beperking, vooral daar aandacht aan zal moeten worden gegeven. Dit onderschrijft het belang van het zogenoemde empowerment, waarin eerst en vooral op dat aspect moet worden ingezet. Empowerment heeft te maken met het gevoel controle te hebben over je eigen situatie, vertrouwen in je eigen capaciteiten om iets te bereiken en het gevoel dat wat je wilt bereiken ook bij je past, dat je er zelf voor kiest. Een taak voor de begeleiders van deze mensen: zet ze in hun kracht!

WMO

Meedoen, erbij horen en actief burgerschap zijn belangrijke trefwoorden in het actuele sociale beleid. Ook van mensen voor wie het om diverse redenen niet vanzelfsprekend is wordt verwacht dat zij deelnemen aan de samenleving. Deze verwachting komt het sterkst tot uitdrukking in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) die in 2015 van kracht gaat. In deze wet staat de participatie van burgers centraal en wordt bijzondere aandacht gegeven aan het bevorderen van de participatie van mensen met een beperking. De uitvoering van de Wmo is in handen van de lokale overheden. Zij hebben de taak beleid te ontwikkelen dat er toe bijdraagt dat meer mensen, ook degenen met beperkingen, actiever aan de samenleving deelnemen.

*Kwekkeboom, M.H. & Weert, C.M.C. van (2008).

Meedoen en gelukkig zijn: Een verkennend onderzoek naar de participatie van mensen met een verstandelijke beperking of chronische psychiatrische problemen. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

INCLUSIE

Alle mensen samen vormen de maatschappij. Dat is makkelijker gezegd dan gedaan als je een beetje anders bent dan de rest. De buitenwereld heeft z'n oordeel klaar. Er is dus moed voor nodig om - ondanks je beperking - net als iedereen mee te doen in de samenleving. Die moed kun je putten uit je eigen ambitie, zingeving of interesse. Bij Christophorus, de Gezinskringen, Noorderhoeve en Orion worden de cliënten dan ook gestimuleerd om te ontdekken waarvan hun hart sneller gaat kloppen. Want mensen die hun hart volgen, maken de wereld zelf een beetje mooier. Vijf exclusieve verhalen over inclusie.

Tekst & fotografie:
Annelijn Steenbruggen

SIPKO
DELAINE
JAN
MARIANNE
YVETTE

Delaine (18) volgt de opleiding Junior Producer in Hilversum en woont sinds een halfjaar op zichzelf in een kamertrainingscentrum. Elke zaterdag is zij te vinden bij de waterscouting. Ze begon er drie jaar geleden als zeeverkenner en inmiddels zit ze in de dolfijnenstaf. Ze vindt het leuk om kinderen dingen te leren.

"Ik heb vier jaar bij Miriam en Frans in 't Huys gewoond. Vanaf mijn dertiende. Op zaterdag hadden mijn ouders hun eigen dingen en mijn zusjes gingen naar scouting. Ik zat dus vaak alleen thuis. 'Misschien is het leuk als je ook bij de zeeverkenners gaat', zeiden mijn ouders. Ik ben toen een dagje gaan kijken en vond het geweldig. Inmiddels is het mijn tweede familie.

Bij de pleeggezinnen waar ik voor mijn dertiende woonde, hoorde ik er niet echt bij. In de weekenden was ik er niet altijd welkom. Toen ik bij Miriam en Frans kwam, maakte ik voor het eerst van mijn leven deel uit van een gezin. Bij scouting heb ik ook geleerd om bij een groep te horen. Wat ik nog meer heb geleerd? Ik heb moeite om mijn irritaties uit te spreken. Van mijn biologische ouders heb ik niet het goede voorbeeld gekregen. Bij hen werd nooit iets gezegd totdat de bom barstte. Als ik niet oppas, gebeurt dat bij mij ook. Miriam en Frans hebben van alles geprobeerd met mij, maar het kwam er niet uit zoals het hoort. Eigenlijk heb ik alleen bij scouting stapjes daarin gezet. Ik vraag er wel altijd hulp bij van mijn begeleider.

Mijn biologische moeder verwijt mij van alles. Daardoor verwijt ik mijzelf ook veel. Toen ik bij Miriam en Frans woonde, dacht ik dat het heel zwaar voor hen was. Nu ik op kamers woon, is dat gevoel weg. Ik kan nu bij hen aankloppen zonder dat ik me bezwaard voel. Op scouting voel ik me ook niet tot last. Ze zouden het oprecht vervelend vinden als ik wegga. Van Miriam en Frans heb ik geleerd dat je niet meteen boos hoeft te worden als een kind vervelend doet. Je kunt ook kijken wat de reden is. Zo ga ik ook met de kinderen om. Ik heb al gemerkt dat kinderen met problemen zich veilig voelen bij mij en hun verhaal makkelijk met mij delen."

Marianne 't Hart (63) woont sinds 2001 op het Maartenhuis. Ze werkt in drie werkplaatsen: de weverij, het schildersatelier en theehuis De Windroos. Elke woensdag is ze vrijwilliger in bejaarden-centrum De Gollaard in Den Burg. Ze schenkt er thee en koffie tijdens de spelletjesmiddag.

"Als eerste zet ik de kopjes, melk, suiker en koek-trommel op het karretje. Dan ga ik langs de tafels waar de mensen rummicuppen, kaarten en biljarten. Om vier uur is de spelletjesmiddag afgelopen. Dan breng ik de vuile kopjes naar de keuken en poets de tafels. Ik laat de boel heel netjes achter zodat ik met een goed gevoel de deur uit kan.

Hoe ik op het idee gekomen ben? Mijn mentor van het Maartenhuis kwam er eigenlijk mee. Het leek hem goed voor mij om mijn wereld wat groter te maken. Hij wist dat ik bejaardenverzorgster ben geweest. In 1994 ging het mis. Toen kreeg ik een inzinking op mijn werk. Na twee maanden ging ik op therapeutische basis weer aan de slag. Doordat mijn collega's mij gingen opjagen en pesten, lukte het niet om de draad weer op te pakken. In 1996 kreeg ik mijn ontslag. Ik vereenzaamde. Het ging op een gegeven moment zo slecht, dat ik geen zin meer in het leven had. Mijn broer die op Texel woont, heeft ervoor gezorgd dat ik in het Maartenhuis terecht kon.

Het vrijwilligerswerk in De Gollaard is belangrijk voor me. Tijdens de evaluatiegesprekken geven ze aan dat ze heel blij met me zijn. Daar krijg ik zelfvertrouwen van. Ik heb heel lang een groot schuldgevoel met me meegedragen; ik verweet mijzelf dat ik ontslagen was. Doordat ik op De Gollaard goed functioneer, kan ik dat hoofdstuk afsluiten. Het is heel dankbaar werk. De bewoners vinden het prettig dat ik tijd heb voor een praatje. Met name bewoners die geen familie hebben, zijn bang dat ik ze in de steek laat. Dat zijn vaak ook de mensen die hun verdriet aan mij toevertrouwen. Vorig jaar heb ik met de burgemeester van Texel gesproken. Ze vond dat ik mooi werk deed. Dat is het fijnste dat ik ooit te horen heb gekregen."

INCLUSIE
MARIANNE

Jan (31) woont in huize Boogschutter en werkt bij de Bezorgwinkel van Orion. Na twaalf jaar was hij toe aan een nieuwe uitdaging. Die vond hij buiten de muren van Orion: bij Buurt- en Speeltuinwerken (BSW). Op maandag en woensdag fietst Jan dertien kilometer naar zijn stageplaats.

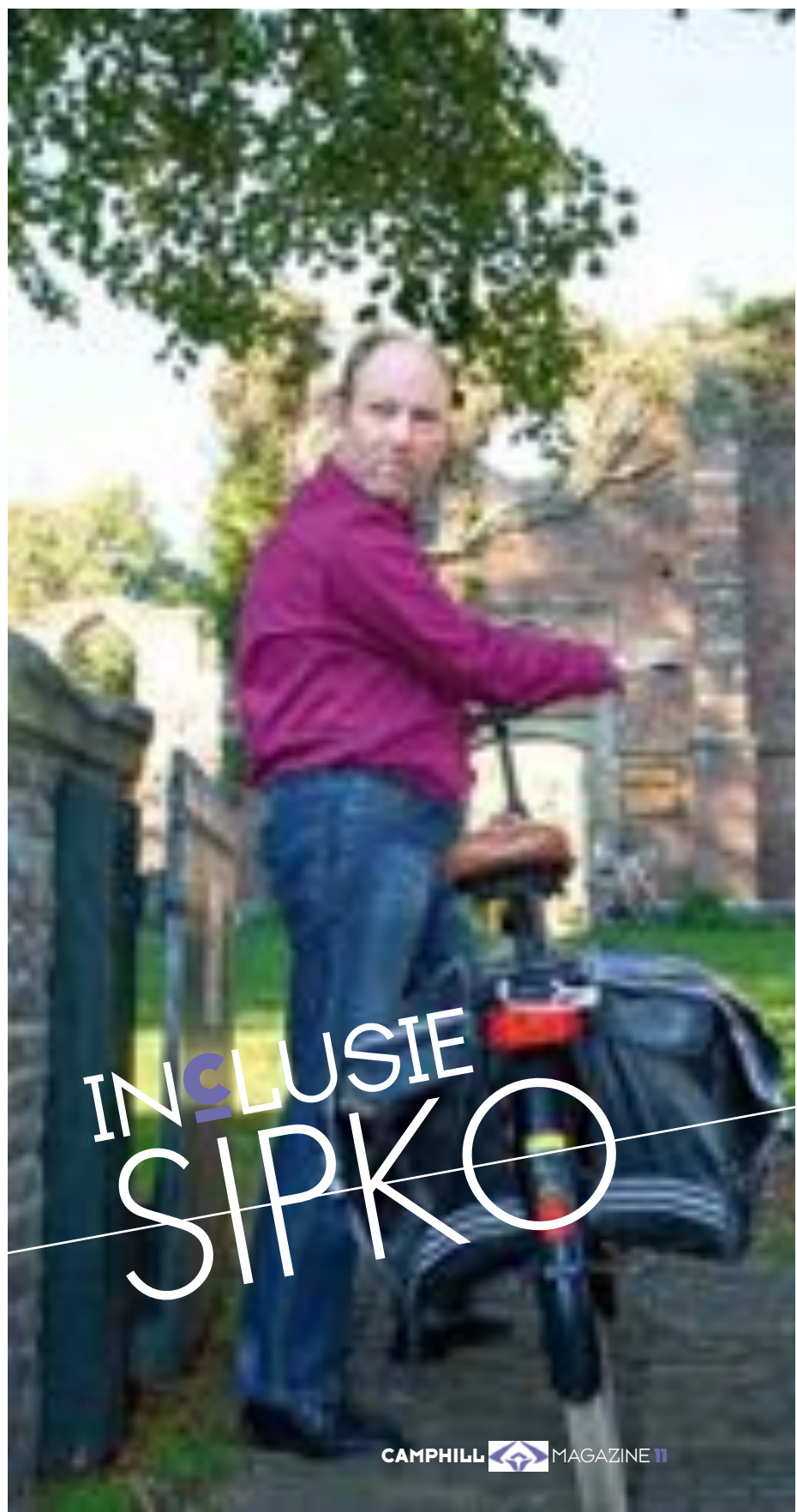
"Bij de Bezorgwinkel help ik bij het inpakken van de spullen en doe de administratie. Ik heb feeling met computers. Vooral met Excel heb ik veel ervaring. Sinds februari werk ik ook bij BSW. Hoe ik op dat idee ben gekomen? Na twaalf jaar werd mijn taak voor de Bezorgwinkel een beetje routine. Toen een kennis van mijn begeleider hier langs kwam om ons te adviseren over het vereenvoudigen van de administratie, deed zich een mooie kans voor. Hij was onder de indruk van mijn kunnen en zag wel mogelijkheden voor mij bij het bedrijf waar hij werkt. Hij heeft zijn collega's geënthousiasmeerd en toen kon ik op gesprek komen. Ik ben met één dag per week begonnen om te kijken hoe het bevalt. Mijn taak bestaat uit het bijhouden van de tijdregistratie van de medewerkers. Ook maak ik de rittenregistratie van de uitgeleende sport- en spelmateriaal. Ik moet dingen uitzoeken en oplossen. Daarbij moet ik veel nadenken. Dat vind ik leuk.

In zekere zin is mijn werk bij Orion ook leuker geworden omdat ik weet dat ik mijn uitdaging bij BSW vind. Niets ten nadele van de bewoners van Orion maar met mijn collega's bij BSW kan ik op een ander niveau praten. Ze zijn blij met mij en waarderen het werk dat ik verzet. Hoewel ik me nooit belemmerd voel en er makkelijk in mijn eentje op uittrek, heeft het werk bij BSW mijn horizon verbreed. Dat was ook de insteek. Dankzij mijn begeleider is dit op mijn pad gekomen. Ze heeft goed gekeken wat ik nodig had. Het is altijd de moeite waard om een ambitie te onderzoeken."

Sipko (46) werkt vanaf 1999 en woont sinds 2006 op de Noorderhoeve. Twee jaar geleden nam hij het initiatief om elke zondag naar de protestantse dienst te gaan. Hij gaat naar de 'Pauskerk', zoals hij de Ruïnekerk in Bergen noemt. Als het hard regent of als hij bij zijn moeder is, kijkt hij een kerkdienst op tv. Myrthe, de mentor van Sipko, zit bij het interview om hem te ondersteunen bij het verwoorden van zijn verhaal.

"Op zondagmorgen sta ik vroeg op en eet een boterhammetje op mijn kamer. Alle mensen die naar de kerk gaan, zien er netjes uit. Ik trek ook mijn zondagse kleren aan: een overhemd met lange mouwen, een mooie spijkerbroek en nette schoenen. Mijn huisgenoten willen niet wakker worden dus ik doe heel zachtjes met de buitendeur. In de kerk heb ik een vaste plek: de hoge houten banken vooraan. Daar kan ik goed staan en zitten. Ik vind het fijn om naar de vrouw te luisteren. Ze heeft een verhaal opgeschreven en leest dat aan ons voor. We bidden voor mensen die oud of ziek zijn. Ook hou ik heel erg van zingen. Een man speelt boven op het orgel en de mensen in de kerk zingen zachtjes mee.

Waarom ik naar de kerk ga? Ik geloof in God. In de kerk ben ik dichtbij God en voel ik me gelukkig en vrolijk. Vroeger ging ik met mijn ouders naar de kerk in Alkmaar. Mijn vader is overleden. In de kerk kan ik mijn verdriet een plekje geven. Tijdens de dienst komt er twee keer een collectebus langs. Het geld is voor een arm land waar mensen niets te eten hebben. In elke bus doe ik een euro. Na de dienst gaan we koffie drinken en kletsen. Er zijn aardige mensen waar ik goed mee kan opschieten. Als ik ze doorde weeks in het dorp tegenkom, zwaaien we naar elkaar. Ik heb een kinderbijbel. Die heb ik in de algemene woonkamer gezet. Op zondag vraag ik aan de groepsleider of hij of zij eruit wil voorlezen. Het liefst voor de avondmaaltijd en na het eten nog een keer. Ik kies de tekst zelf uit. Mijn andere huisgenoten gaan niet naar de kerk maar ze vinden het prima om een Bijbeltekst te luisteren."

Als je wilt weten wat inclusie betekent, moet je kennismaken met Yvette (29). Met twee huisgenoten runt ze een gezellig huishouden met 24-uurbegeleiding op afstand. Vier ochtenden per week werkt ze bij een kinderdagverblijf en daarnaast gaat ze naar de kerk, een kookclub of shoppen met haar hartsvriendin.

"Sinds vorig jaar augustus woon ik op de Hoenderberg in Amersfoort met twee huisgenoten. We koken om de beurt. Na het eten komt een medewerker van Christophorus ons een uurtje helpen en 's avonds komt hij of zij ons welterusten zeggen. Alle dagen behalve woensdag werk ik bij kinderdagverblijf Benjamin. Omdat ik altijd al met kinderen wilde werken, heeft mijn jobcoach dit voor mij geregeld. Ik help met afwassen, tafeldekken en stofzuigen maar ik ga ook met de kinderen mee naar buiten. Wat het leukste is aan mijn werk? Als de kinderen een knuffel komen halen of tegen mij zeggen dat ik lief ben.

Ik ben sowieso graag onder de mensen en dan niet alleen mensen van Christophorus. Met mijn hartsvriendin Priscilla ga ik regelmatig shoppen of naar de bioscoop. Sinds de zomervakantie zitten we samen bij een kookclubje. De gerechten die ik tot nu toe thuis kook, herhaal ik steeds omdat ik niks anders kan bedenken. Ik hoop dat ik op de kookclub nieuwe dingen leer maken. Bovendien houd ik van gezelligheid. Op de kookclub kun je ook veel kletsen, lachen en lol maken. Als ik op zondag niet bij mijn verloofde ben, ga ik naar de kerk in Hooglanderveen. Het geloof heb ik niet van huis uit meegekregen. Toen ik ontdekte dat ik gelovig was, heb ik een cursus gevolgd voor beginnende katholieken. Ik ben serieus met mijn geloof bezig.

Hoewel ik bij Christophorus woon, speelt mijn leven zich net zo makkelijk buiten af. Hoe dat komt? Ik weet heel goed wat ik wil en praat daarover met mijn mentor. Als iets niet kan, zoeken we samen naar een oplossing. Ik kan bijvoorbeeld geen kinderen krijgen. Om toch iets te hebben om voor te zorgen, heb ik samen met mijn verloofde een konijn gekocht. Sara heet ze. Meerdere malen per dag neem ik haar op schoot. Als mijn verloofde bij mij is, zorgen we samen voor Sara."

NIEUWE INITIATIEVEN

Tekst & fotografie: Myrthe Bijl, Simone Lensink

NOORDERHOEVE

De Marsen

Recreatiegebied het Twiske is een groene oase onder de rook van Amsterdam. Hoewel het intensief wordt bezocht, is er ook ruimte voor natuur en stilte. In het Twiske ligt een voormalige beheerboerderij van het Recreatieschap. In 2009 begon de Raphaelstichting hier zorgboerderij Balder. Begin 2013 besloot de Raphaelstichting om zich uit deze samenwerking terug te trekken. Omwille van het behoud van de boerderij heeft het Recreatieschap de Noorderhoeve gevraagd de exploitatie op zich te nemen. Na twee intensieve maanden van voorbereiding heeft de boerderij een nieuw team en is de oorspronkelijke naam in ere hersteld. Samen met de zorgvragers, vrijwilligers en stagiaires wordt de boerderij De Marsen opnieuw opgebouwd. "Wij zien het als onze eerste taak om de werkgemeenschap vorm te geven", vertelt Wouter Joop, één van de initiatiefnemers. Wouter: "Deze is het centrum van een veel grotere gemeenschap om hen heen, al die mensen die regelmatig op het erf komen en voor wie De Marsen 'hun' boerderij is." **Voor meer informatie: www.demarsen.org**

Via Koedijk naar Schoorl

De cliënten stonden te popelen om in het nieuwe woonhuis van de Noorderhoeve aan 't Grote Heklaantje te gaan wonen. De realisatie van dit woonhuis nam echter meer tijd in beslag dan gepland. Daarom ging de Noorderhoeve op zoek naar een tijdelijke woonplek. Het recreatieschap Geestmerambacht kwam met de oplossing: een oude, vervallen boerderij aan de Wagenweg in Koedijk, net achter de dijk en met een magnifiek uitzicht op het kanaal en de achterliggende weilanden. Het pand werd in vijf weken tijd verbouwd tot een prachtige, tijdelijke woonlocatie voor zeven cliënten. In januari 2014 is het nieuwe woonhuis aan 't Grote Heklaantje klaar en verhuizen de cliënten naar Schoorl. Josien Bakker, meewerkend teamleider: "Toen er nog niets te zien was van de bouw gingen we al vaak met de bewoners kijken naar de plek. Inmiddels gaat het hard en begint het gebouw vorm te krijgen. Met de bewoners zijn we nu op het punt gekomen dat we collages maken over hoe zij graag willen dat hun appartement en de gezamenlijke ruimtes er uit komen te zien. Wij vinden het heel belangrijk dat wij hier samen over nadenken, zij moeten zich er straks thuis voelen!"

MAARTENHUIS

Maarten plus

Maarten is het oudste huis van het Maartenhuis op Texel. Oorspronkelijk was het een vakantieverblijf voor kinderen van arbeiders van de NDSM in Amsterdam. Daarna is het een gezinsvervangend tehuis geworden voor kinderen met een verstandelijke beperking. Nu wonen in het gebouw vijf volwassen cliënten met een beperking en één medewerkergezin. Omdat het niet mogelijk is om de woning met vijf cliënten kostendekkend te exploiteren en het gebouw te oud wordt, wil het Maartenhuis een nieuwe woning realiseren. Er is inmiddels een wachtlijst voor cliënten die graag in het nieuwe Maartenhuis willen komen wonen. Het woonhuis gaat plek bieden aan twaalf mensen met een verstandelijke beperking en twee medewerkergezinnen. "Er wordt gestreefd naar een duurzaam gebouw, met een prettig, organisch leefklimaat. Het huis wordt volledig toegankelijk voor cliënten met een meervoudige complexe handicap", vertelt Hans Oosterhaven, één van de medewerkers.

ORION

Van ontmoeting naar verbinding

In een tijd waarin bezuinigingen een grote rol spelen zijn vrijwilligers belangrijker dan ooit. Maar hoe vinden goede initiatieven en enthousiaste vrijwilligers elkaar? Orion organiseerde over die vraag in juni de themamiddag 'Van ontmoeting naar Verbinding'. Juist omdat er in de deelgemeente van Rotterdam waar Orion is gevestigd al veel initiatieven leven, was er vooral behoefte aan het omzetten van bestaande ideeën in concrete samenwerkingsvormen. Tijdens de themamiddag ontmoetten bedrijven, organisaties en vrijwilligers elkaar onder het genot van een hapje en een drankje. "Wij waren de gastheer van een levendige ontmoetingsplek", vertelt Orion-bestuurder Wietse de Lege. "Orion wil een grotere rol spelen in de hele buurt, samenwerken met bewoners en bestaande netwerken in de wijk. De bijeenkomst heeft geleid tot nieuwe contacten en herkenning van elkaars visie. Mooie verbanden werden gelegd."

Groengroep Onderweg

Hoog gras, onkruid en onverzorgde perken gaven Niels Greeve het idee om bij Orion een nieuwe werkplaats op te zetten: Groengroep Onderweg. "Ik dacht: hier moet wat gebeuren", vertelt Niels. In 2012 is hij een tuinonderhoud werkplaats begonnen, met als unieke werkruimte een oude vrolijk beschilderde SRV wagen. Een groep gemotiveerde cliënten met groene vingers onderhoudt de tuinen rond de gebouwen van Orion. En er komt steeds meer vraag van buitenaf. Niels: "Het is voor ons een uitdaging om van elke tuin een sieraad te maken. Soms worden wij voor onze werkzaamheden betaald maar het gebeurt ook regelmatig dat we diensten ruilen. Op die manier helpen we elkaar. Mensen reageren positief op ons. Zo konden we de bus en de gereedschappen aanschaffen met behulp van sponsoring."

CHRISTOPHORUS

Evenaar & Theehuisje

Christophorus had al De tuin, Het kompas en Het achterveld, maar sinds kort zijn er twee nieuwe dagbestedingplekken bij: De evenaar en Het theehuisje. Wie graag creatief aan de slag gaat, kan nu terecht in Evenaar, het voormalige Washuis. Onder deskundige begeleiding leren de kinderen

daar onder andere houtbewerken, weven, breien of viltten. Maar ook kooklessen of omgaan met zaken uit het dagelijks leven behoren tot de mogelijkheden. Het is de bedoeling dat de producten die hier worden gemaakt, uiteindelijk ook worden verkocht. Christophorus wil in de toekomst ergens op het terrein een klein winkeltje inrichten. Ook daar kunnen de kinderen en jongeren dan aan de slag. De evenaar is geschikt voor kinderen en jongeren van alle leeftijden,

met uiteenlopende verstandelijke beperkingen. Het Theehuisje is een kleinschalige dagbestedingplek voor vier jongeren met een verstandelijke beperking en moeilijk verstaanbaar gedrag. Hier wordt zorgvuldig gekeken naar het individu. Wie ben je? Wat kan je? Wat wil je? De kinderen en jongeren die hier komen, leren om in een groep te zijn. De begeleiding is intensief, omdat bijna alle activiteiten individueel plaatsvinden.

Vosseveld

Amerpoort realiseert op het parkachtige terrein Vosseveld in Soest vier woningen voor kinderen en jongvolwassenen met een ernstig meervoudige beperking. Elke woning biedt plaats aan 7 permanente bewoners en er is per woning een logeerplaats die door meerdere cliënten kan worden gebruikt. De bouw van de woningen is begin 2013 begonnen. De eerste bewoners nemen er op 1 december hun intrek. Eén van de huizen biedt antroposofische zorg. Een aantal kinderen dat nu bij Christophorus woont, verhuist hier naartoe. Op het terrein ontwikkelt Amerpoort ook dagbesteding voor jongeren met een ernstig meervoudige beperking. Het bij elkaar brengen van wonen en dagbesteding voorziet in een toenemende behoefte. Antroposofie speelt ook een rol binnen de nieuwe dagbesteding.

'T HUYS & DE REDERIJ

GezinsKringen

GezinsKringen zijn gezinshuizen die als zelfstandige ondernemingen samenwerken met zorgorganisaties die kinderen bij hen plaatst. Op dit moment bestaat de kring uit 't Huys en De Rederij. Zij zijn aangesloten bij de landelijke organisatie Gezinshuis.com voor kwaliteitsborging en scholing en verbonden met Amerpoort/Christophorus als zorgaanbieder. De wens van GezinsKringen is dat de komende jaren meer gezinshuizen zich zullen aansluiten bij hun netwerk. Dit kunnen huizen bij de verschillende Camphill plaatsen zijn of bij andere zorginstellingen. "Wij willen ons als gezinshuizen verbinden door onze idealen", vertelt Miriam Erlings, oprichter van GezinsKringen en 't Huys. Miriam: "GezinsKringen gaan uit van de kracht van het gewone leven, van langdurige verbindingen en zijn gericht op het bieden van geborgenheid, structuur, kansen en ontwikkelingsperspectief, zodat het kind tot zijn recht kan komen."

Kijk ook op: www.gezinskringen.nl

'WAT BETEKENT CAMPHILL IN ONS DAGELIJKS WERK?'

Tekst & foto's: Simone Lensink

Je werkt bij een organisatie die is begonnen als Camphill-gemeenschap. Maar wat is dat eigenlijk? En wat betekent dat in jouw dagelijks werk? Daarover willen we graag met jou en alle andere medewerkers van de Camphill-gemeenschappen in Nederland van gedachten wisselen. Zo luidde de uitnodiging voor de Inspiratiedag die Camphill Nederland vorig jaar organiseerde.

De Inspiratiedag voor medewerkers van Camphill werd gehouden bij Orion, de Camphill-gemeenschap in Rotterdam. Zo'n honderd collega's uit het hele land en van alle Camphill-gemeenschappen spraken

daar met elkaar over de gedachte van waaruit er bij Camphill wordt gewerkt en hoe dit gedachtegoed ook in de toekomst een rol kan blijven spelen in het dagelijks werk.

IS CAMPHILL TOEKOMSTBESTENDIG?

De Inspiratiedag werd geopend door Jantien Eerdmans, directeur van de divisie Kind en Jeugd van Amerpoort. Christophorus is onderdeel van deze divisie. Jantien: "Ik vind het mooi dat we

vanuit de verschillende Camphill-organisaties hier vandaag aanwezig zijn. De laatste medewerkersdag is inmiddels vijf jaar geleden, dus het werd tijd om elkaar weer te ontmoeten. Waarom deze dag? Camphill Nederland bestaat 53 jaar en het blijft van belang om met elkaar uit te wisselen wat de Camphill-waarden betekenen voor ons dagelijks werk. Past de gedachte van waaruit we werken nog wel in deze tijd? Is Camphill toekomstbestendig? Wat hebben onze cliënten eraan? Natuurlijk is er geen pas-klaar antwoord op deze vragen. Maar door er met elkaar over te praten, blijft het gedachtegoed leven. En dat is belangrijk."

Jantien: "In het prachtige Camphill magazine, dat ook nieuw leven is ingeblazen, worden mooie ervaringen beschreven. Ik vind dat er grote gemeenschapszin uit spreekt en wederkerigheid in relaties. Ik hoop dat dit blad en deze Inspiratiedag onze onderlinge verbondenheid zal versterken, dat we nieuwsgierig naar elkaar worden, elkaar gaan bezoeken en kennis en ervaring zullen gaan delen."

'WAT MAAKT ONS ANDERS?'

Clarine Campagne verzorgde een inleiding over de Theorie U, een andere manier om naar de wereld te kijken en te leren van de toekomst. Clarine: "In Theorie U gaat het om werken met open

mind, open hart en open wil. Zo kun je zelf ontdekken wat vanuit de toekomst op jou afkomt. We zijn op dit moment getuige van een veranderende maatschappij waarin de bestaande paradigma's verschuiven en onze gewone en ingesleten denkpatronen geen bestendige oplossingen voor de toekomst meer bieden. Toekomstige zorgverlening vraagt om innovatie en durven denken buiten bestaande kaders zodat er echte vernieuwing kan plaatsvinden. En we niet blijven sleutelen aan systemen waarvan we nu al zien dat het over een aantal jaren niet meer gaat werken. Je ziet daar op allerlei plekken voorbeelden van, zoals buurt-zorgprojecten in wijken of gemeenten die het luisteren naar de vraag van de burger centraal zetten en niet de zorgaanbieder. Theorie U is een instrument om los te komen van oude patronen en denkwijzen. Het is een manier om naar oplossingen toe te werken."

Vervolgens was het de beurt aan vertegenwoordigers van de verschillende Camphill-gemeenschappen om een inspirerend voorbeeld uit de praktijk toe te lichten. Hoe wordt de Camphill-impuls door hen ervaren? Christi van Groessen en Sybilly Fessner van Christophorus deelden bijvoorbeeld hun visie op Camphill en de antroposofie met de zaal. "Christophorus staat op een omslagpunt. Na de fusie met Amerpoort zijn wij ons gaan verdiepen in onze identiteit. Waar staan we voor? Wat maakt ons anders

dan een reguliere zorgorganisatie? Dat is een mooie ontwikkeling. Camphill is misschien een volgende stap. Ook daar kun je met een open blik naar kijken. Wat maakt ons anders? We maken een mooie seizoenstafel, maar staan tegelijkertijd open voor vernieuwing. Wat blijft, is de gemeenschap. De verbinding die we aangaan met de kinderen. En die we misschien ook veel meer moeten aangaan met de Camphill gemeenschappen onderling", aldus Christi.

'WAT DOET ANTROPOSOFIE MET DE VRAAG?'

's Middags kwamen de deelnemers zelf in actie tijdens zes workshops, gegeven door Camphill-medewerkers. Zo was er een workshop over vraaggestuurde zorg. De stellingen waarmee de deelnemers aan deze workshop werden geconfronteerd, zorgden voor een prikkelende discussies. Want stellingen als: wat doet antroposofie met de vraag? Of: een antroposofische organisatie is van de medewerkers, niet van de cliënt. En: 'sofen' zijn sloven; ze werken veel meer dan ze zijn ingeroosterd, maakten heel wat los bij de deelnemers.

In andere workshops werden onderwerpen belicht als sociale euritmie, de zorg voor complex getraumatiseerde kinderen, hoe blijf je als begeleider vitaal en het oefenen van een open houding. De organisatie blikt tevreden terug op de Inspiratiedag. "Het is goed om samen te kijken of de waarden van waaruit we werken toekomstbestendig zijn. Je ziet dat mensen deze dag geïnspireerd raken door verhalen uit de praktijk van hun collega's. Het is mooi om te zien dat er uit een dag als deze kleine initiatiefjes voortkomen", aldus Wietse de Lege, directeur van Orion.

JAARFEESTEN KALENDER

Tekst: Myrthe Bijl

DECEMBER 2013

Advent, vanaf 1 december

Het woord advent is afgeleid van het Latijnse woord *advenire* dat 'aankomen' betekend. De adventstijd is een tijd van voorbereiding en van vreugdevolle verwachting naar Kerstmis toe. De Advent begint vier zondagen voor Kerstmis. Iedere week wordt een nieuw lichtje aangestoken, zodat er met Kerstmis een krans van licht is.

DECEMBER 2013

Sinterklaasfeest, 5 en 6 december

Al ver voordat er sprake was van een Sinterklaasfeest kende men de 'zegen brengende schimmelruiter', die rondging in de midwintertijd. Dat was Odin of Wodan, de oppergod van de Germaanse stammen. De wieg van Sint Nicolaas stond in klein Azië en hij is in 342 als bisschop van Myra overleden. In de verschillende legendes die over Sinterklaas bestaan, komt steeds terug dat hij de mens redt uit de macht van het kwaad. Dit is terug te zien in surprises en gedichten. Plagerig, een beetje spottend maken anderen ons attent op onze onhebbelijkheden. Sinterklaas brengt geschenken, rijdend over daken en wij leggen voedsel klaar voor het paard, zodat dat hij stil blijft staan. Misschien herinneren de chocolade- en banketletters ons wel aan de runentekens en herinnert het strooien van pepernoten ons aan het zaaigoed, dat Odin moest zegenen.

DECEMBER 2013

Kerstmis 25 en 26 december

Het woord Kerstmis betekent eigenlijk 'Christus-mis', omdat dit feest gewijd is aan de geboorte van Jezus die Christus (de gezalfde) wordt genoemd. Kerstmis is het feest van de drievoudige geboorte; die van Jezus uit Maria, die van het zonnekind uit moeder aarde en die van onszelf uit ons eigen menselijk wezen. De geboorte van het kindje Jezus symboliseert het nieuwe leven, licht en hoop. Nu de aarde en wij op het punt gekomen zijn van onze diepste inademing, zijn we voor dat licht het meest ontvankelijk. Bij Christophorus wordt jaarlijks het Oberufer Kerstspel opgevoerd, een honderden jaren oud kerstspel dat vroeger in de openlucht werd gespeeld. Het Kerstspel is onderdeel van een drieluik van spelen: het Paradijsspel, het Kerstspel en het Driekoningenspel.

JANUARI 2014

Driekoningen, 6 januari

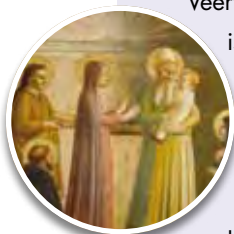
De Driekoningentijd begint op 6 januari. Op deze dag vonden twee belangrijke gebeurtenissen plaats. De drie priesterkoningen, Melchior, Balthasar en Kaspar kwamen het Jezuskind aanbidden en brachten hem hun offergaven. En dertig jaar later doopte Johannes de Doper op 6 januari Jezus in de rivier de Jordaan. Dit wordt gezien als de eigenlijke geboorte van Christus. In het Driekoningenspel, dat rond deze tijd wordt opgevoerd, draait alles om de strijd tussen licht en donker.

FEBRUARI 2014

Marialichtmis, 2 februari

Veertig dagen na kerstavond is het Marialichtmis. Het is nog winter. De bomen zijn kaal en de akkers liggen te wachten op het voorjaar. Aan de buitenkant zie je het niet, maar in de grond gebeurt al van alles. Dit is de tijd van het jaar waarop de aarde van binnen het meest actief is, zodat straks als het lente is, de plantjes weer tevoorschijn kunnen komen. Voor een agrarisch bedrijf als de Noorderhoeve is het een belangrijk moment om respect voor de aarde te tonen. Met klei worden bollen gemaakt. In deze bollen wordt het kaarsvet gegoten dat over is van de kaarsen die in de kerstperiode hebben gebrand. De kaarsen worden in de grond geplaatst en aangestoken rond de grondsteen van de Noorderhoeve. Terwijl het kaarslicht op de aarde valt, wordt de grondsteen voorgelezen.

APRIL 2014

Pasen, 20 en 21 april

Op de derde dag na zijn kruisiging wordt op eerste Paasdag gevierd dat Jezus opgestaan is uit de dood. Volgens huidige berekeningen heeft deze kruisiging plaatsgevonden tussen de jaren 26 en 36. De Duitse geologen Jefferson Williams en Markus Schwab claimen dat de kruisiging op 3 april van het jaar 33 rond 15 uur is voltrokken. Ze baseren zich daarbij op het Evangelie van Mattheüs. Op dit tijdstip zou er een zandstorm en een aardbeving hebben plaatsgevonden.

APRIL 2014

De stille week, 13 t/m 19 april

De stille week is de periode van Palmzondag tot Stille Zaterdag. Het zijn de laatste zeven dagen van de Vasten- of Veertigdagentijd. In de tijd tot en met Pasen worden alle gebeurtenissen herdacht die de kern van het christelijk geloof vormen, met name de laatste dagen van het leven, het lijden, het sterven en verrijzen van Jezus Christus.

MEI 2014

Hemelvaart 29 mei

Om 7 uur in de ochtend vertrekt de eerste groep wandelaars van het Maartenhuis om te gaan dauwtrappen. Ze lopen langs de duinen en door het bos tot dat zij een mooie open plek vinden waar zij kunnen ontbijten met elkaar. In de verte zien ze de kerk van Den Hoorn al, die vlakbij de eindbestemming ligt. Onderweg kijken ze naar de dauw op het gras en de bladeren

van de bomen en de wolken. Het eindpunt is de Novalishoeve, een biologische zorgboerderij waar ze opgewacht worden door vrolijke accordeonmuziek en kunnen genieten van een warme kop koffie met verse appeltaart. Het is de afsluiting van een week die in het teken stond van Hemelvaart, waarin elke dag een stuk uit de bijbel werd gelezen over deze bijzondere dag.

JUNI 2014

Pinksteren, 8 en 9 juni

Het woord Pinksteren komt van het Griekse woord pentecostes, dat de vijftigste (dag na Pasen) betekent. Pinksteren is het feest van de gemeenschap, van samen zijn. Elkaar ondanks verschillen begrijpen en interesse in elkaar hebben is een Pinksterthema. Pinksteren is een feest van licht, lucht en kleur, van vogels en bloemen. In streken waar Pinksteren nog als volksfeest wordt gevierd, wordt de Pinksterbruid getooid met bloemen.

JUNI 2014

Sint Jan, 24 juni

Op de geboortedag van Johannes de Doper worden bij 't Huys alle ouders, verwanten, medewerkers en vrijwilligers uitgenodigd voor een picknick. Tweemaal per jaar worden zij uitgenodigd, rond Kerstmis en met Sint Jan. Dit zomerfeest vindt plaats in de tuin van 't Huys. Iedereen neemt wat lekkers mee. Voor de kinderen van 't Huys is het bijzonder om hun ouders en vaak ook broertjes en zusjes bij hun op bezoek te hebben. Voor de ouders is het ook een mogelijkheid om elkaar te ontmoeten. Zij zijn allen 'ouders op afstand'.

SEPTEMBER 2014

Sint Michael, 29 september

Weken voor het Michaelsfeest is er op Orion een aantal mensen (waaronder twee mensen met een verstandelijke beperking) al bezig met de voorbereidingen van het Michaelsfeest. Gekeken wordt naar wat hen inspireert rond de thema's van Michael. 'Klassieke' thema's als moed en de draak komen ook aan bod. De werkplaats van het Cultureel Centrum en de tuinwerkplaats versieren het Cultureel Centrum en het plein ervoor speciaal voor deze Michaëlsmiddag. Er zijn er allerlei proeven te doen die de zintuigen prikkelen en cliënten en medewerkers uitdagen om moedig te zijn. Je kan bijvoorbeeld met een brug of een polsstok over de sloot lopen of springen, 'bijzondere' vruchten proeven of je hand in een dichte doos te stoppen zonder te weten wat er in zit. Er is muziek, gedichten, een spannend verhaal en nog veel meer. En er zijn heerlijke hapjes en drankjes gemaakt van de geoogste producten uit de eigen tuin. Er wordt gekeken hoe de Michael thema's in het heden geplaatst kunnen worden en de cliënten en medewerkers worden de weken voorafgaand en na afloop van het feest uitgedaagd om zich zelf te laten zien en moedig te zijn bij het ontmoeten van de eigen (innerlijke) draken.

NOVEMBER 2014

Allerzielen, 2 november

Een moment van aandacht voor de mensen die gestorven zijn.

NOVEMBER 2014

Sint Maarten, 11 November

11 november is de naamdag van Maarten van Tours (geboren in 316), die op deze dag in 397 gestorven is. In het vroege christendom vierde men de sterfdag als 'dies natalis', 'de dag der geboorte' in de goddelijke wereld. Sint Maarten staat bekend als de vrome man die zijn mantel deelde met een bedelaar. Op Christophorus wordt dit feest gevierd met een 'echte' Sint Maarten en een 'echte' bedelaar. Waarneer de schemering begint te vallen verzamelen alle jonge kinderen van Christophorus zich met hun zelfgemaakt lampions. Ze zien de bedelaar al een tijdje rondkleumen, als plotseling Sint Maarten op zijn paard aangereden komt. Met zijn zwaard snijdt hij een stuk van zijn mantel af en geeft dit aan de dankbare bedelaar. De

bedelaar slaat het stuk van de warme mantel om zich heen en steekt vervolgens de lantaarns van de kinderen aan. Vrolijk zingend lopen de kinderen het donkere bos in. In het bos is met brandende kaarsjes een route uitgezet door de oudere kinderen en jongvolwassenen. Zij hebben de kleurig beplakte glazenpotjes waar de kaarsjes in zitten, speciaal versiert voor deze dag. Het flikkerende kaarslicht brengt de zingende kinderen langs tafeltjes waar zij van de oudere kinderen en jongvolwassenen wat lekkers krijgen. De route eindigt op het plein bij de grote zaal waar iedereen bij een knapperend vuurtje kan genieten van warme chocolademelk en worstjes.

CAMP HILL SHOPPING

Tekst & fotografie: Annelijn Steenbruggen

Huis-tuin-en-keukentafeltje

Dit tafeltje is eigenlijk een herrezen Phoenix uit de as. Eerst worden afgedankte badkamertegels in scherven geslagen en de oude pallets uit elkaar gesloopt. Uit de stenen en het hout wordt daarna dit cradle-to-cradle meubelstuk opgebouwd. Het tafeltje is mooi in z'n eenvoud maar de mozaïekkunstenars van het Maartenhuis leggen ook bloemen, dolfijnen of sterren in het tafelblad. Het tafeltje maakt zowel binnen als buiten mooie sier. Te koop bij De Windroos vanaf € 25,-. Heeft u voorkeur voor bepaalde kleuren of afbeeldingen? Dat kan op bestelling!

De Windroos: Ruijslaan 81,
1796 AZ De Koog (Texel).

Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van
10.00 tot 17.00 uur.

opscheppen

De houten lepels, botermesjes en slacouverts uit de houtwerkplaats van Orion zijn unica's. De houtsoort bepaalt de kleur en vorm. En dat hout kan van alles zijn: een oude tafelpoot, een tak van een omgewaaide boom of houtresten uit een schuurtje. De houtbewerkers geven het afgedankte hout een nieuw leven. De medewerkers zagen en gutsen de basisvorm en de deelnemers schuren het net zolang tot het fluweelzacht is. Dit handgemaakte bestek van hergebruikt hout staat toch chic op elke tafel? Te koop in de winkel van Orion vanaf € 3,90 per stuk.

Cadeauwinkel Mooi Natuurlijk:

Wollefoppenstraat 91A, 3069 LX Rotterdam.

Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 16.00 uur.

Zo smaakt liefde

Ambachtelijke kaas vraagt om een verwenarrangement. Alleen met heel veel liefde en aandacht laat melk zich transformeren tot een smakvolle kaas. Vrijdag is kaasdag op de Noorderhoeve. De deelnemers in de zuivelwerkplaats weten dat ze dan rustig en bedachtzaam moeten werken want anders worden het plofkazen. Echt waar! Als de verse kazen uit het pekelbad op de plank gelegd worden, zijn ze verre van klaar. De kazen moeten elke dag gepoetst en gekeerd worden. Na vier weken zijn ze gerijpt tot jonge kazen en vanaf vier maanden mogen ze zich belegen noemen. De troetelkindjes van de Noorderhoeve zijn een smeuïge delicatessen. Te koop in o.a. de Noorderhoeve Erfwinkel vanaf € 12,- per kilo.

Noorderhoeve Erfwinkel: Duinweg 125, 1871 AH Schoorl.

Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 14.00 tot 17.00 uur,
zaterdag van 10.00 tot 13.00 uur.

**SUCCESSVOLLE ZORGVERLENING IS ALLEEN
MOGELIJK ALS ER ROND CLIËNTEN GOED
WORDT SAMENGEWERKT. DOOR
SYNERGIE KAN EEN GESTAGNEERDE
ZORGVRAGER WEER IN ZIJN OF HAAR
ONTWIKKELING WORDEN GEZET. VIJF
DAADKRACHTIGE DUO'S VERTELLEN OVER
DE KRACHT VAN TEAMWERK.**

tekst & fotografie: Annelijn Steenbruggen

**DAADKRACHTIGE
DUO'S**

Marije (34) is meervoudig gehandicapt en woont bij Orion. De spasmen in haar spieren en organen geven letterlijk en figuurlijk veel spanning in haar leven. Sinds een halfjaar gaat het opmerkelijk goed met haar. Wat hebben persoonlijk begeleider Mandy en fysiotherapeut Hans veranderd in hun samenwerking?

Hans: Ik ken Marije tien jaar. Sinds ze op Avalon woont, komt ze bij mij voor fysiotherapie. Ze heeft veel spanning in haar lijf waardoor ze soms helemaal vast zit. Twee keer per week beweeg ik haar door.

Mandy: Ik ben groepsleider bij Avalon. Toen ik Marije leerde kennen, was ze tien van de twaalf maanden per jaar goed. De laatste jaren is haar conditie kwetsbaarder geworden. De helft van de tijd was er wel wat aan de hand.

‘MET ELKAAR ZETTEN WE MARIJE IN BEWEGING’

Hans: Hoewel Marije vroeger beter kon bewegen en praten, lijkt het alsof ze sinds kort meer geniet van de momenten dat ze lekker in haar vel zit. Dat komt, denk ik, door de verbeterde communicatie rond de verzorging van Marije.

Mandy: Marije moet vertrouwen in de mensen om haar heen hebben om sterk te kunnen zijn. Daarvoor is het belangrijk dat er een vaste en veilige club rond haar staat. Ik ben die cirkel in kaart gaan brengen: haar ouders, de arts, ergotherapeut, Hans en ik. Eens in de drie maanden komt de cirkel bij elkaar. We stemmen tot in de details af, zodat alle neuzen dezelfde kant opstaan.

Hans: Daarnaast is er continu overleg. Als Mandy het even niet weet, stuurt ze mij direct een mailtje en vice versa. Het is plezierig dat we op gelijk niveau met elkaar spreken. We gaan niet op ons eigen zadel zitten en de ander de les lezen.

Mandy: We hebben hetzelfde doel voor ogen: dat het goed gaat met Marije. Daarbij heeft Hans gevoel voor humor. Dat maakt de samenwerking licht en makkelijk.”

Hans: Als je kunt bewegen, komt het levensgeluk je tegemoet. Dat zie ik heel duidelijk bij Marije. Zodra ze zelf met haar elektrische stoel kan rijden, verschijnt er een glimlach op haar gezicht.

Mandy: Marije is een slimme vrouw. Ze voelt aan dat de dingen voor haar nu duidelijk geregeld zijn. Met elkaar zetten we Marije in beweging. Als ik Marije gelukkig zie, ben ik dat ook!

Casper (28) woont en werkt op de Noorderhoeve. Hij heeft veel structuur nodig anders verzandt hij in zijn binnenwereld. Zelf vindt Casper die binnenwereld heerlijk maar het stagneert zijn ontwikkeling. Hoewel Casper meester is in het ontlopen van sociale activiteiten, gaat hij de laatste tijd toch mee naar het zwembad en is hij bij huisavonden. Hoe heeft de samenwerking tussen moeder Wil en mentor Agnes daaraan bijgedragen?

Agnes: Zes jaar geleden kwam Casper nieuw in het woonhuis en ik in het team. Die gezamenlijke start heeft een band geschapen. Omdat ik Casper wil doorgronden, bel ik regelmatig met Wil.

Wil: Casper heeft veel power. Als hij te weinig structuur krijgt, draaft hij door en verdwijnt naar de plek waar hij het liefste is: alleen op zijn kamer. Eigenlijk heeft hij niemand nodig, maar dat is niet goed voor zijn ontwikkeling. Op het sociale vlak is Casper gegroeid en ondernemender geworden. Hij zit inmiddels op paardrijden en

schilderles en in de weekenden gaat hij met de groep mee naar het zwembad of de film.

Agnes: Hij is opener naar zijn huisgenoten. Als we in het weekend met een kleine groep zijn, nodigt hij ons uit op zijn kamer. Dan is hij een actieve gastheer en maakt het gezellig.

Wil: De transparante samenwerking tussen mij en Agnes heeft zeker geholpen om Casper in zijn kracht te zetten. Wat ons geheim is? Ik voel voortdurend verbinding waardoor ik de samenwerking met Agnes als een partnership ervaar.

Agnes: Er is respect en vertrouwen tussen ons.

‘CASPER BLIJFT IN ONTWIKKELING DOOR ONZE SAMENWERKING’

Wil: Het loopt zo soepel omdat wij onze visie op wat stimulerend is voor Caspers ontwikkeling openlijk delen. En we hebben dezelfde stijl van opvoeden. Casper heeft dat nodig.

Agnes: Als Casper bij mij zijn zin niet krijgt, probeert hij het thuis. Het is belangrijk dat Wil en ik op één lijn zitten. Als Casper toch een maas in het net heeft gevonden, gaan we direct met z’n drieën om de tafel. Dan maken we opnieuw afspraken.

Wil: Casper zal z’n levenlang structuur nodig hebben. Zolang Agnes en ik goed afstemmen, kan hij in ontwikkeling blijven. Casper heeft veel hobby’s waar hij intens van geniet. Ik vind dat hij een rijk leven heeft.

Als Sharon (12) zich onveilig voelt, gaat ze haar omgeving regisseren. Op school was ze daar zo druk mee, dat de lesstof niet tot haar doordrong. Twee jaar geleden is ze overgestapt naar Maupertuus, een particuliere school in Driebergen. Dankzij de juiste randvoorwaarden leert Sharon weer. Hoe heeft de samenwerking tussen juf Heidi en moeder Miriam van 't Huys daarbij geholpen?

Heidi: Op onze school zitten kinderen die om wat voor reden dan ook zijn vastgelopen in het reguliere onderwijs. De klassen zijn niet alleen ingedeeld op didactisch niveau maar ook op wat de kinderen emotioneel en sociaal nodig hebben. Omdat Sharon veel veiligheid nodig heeft, heb ik haar twee jaar achter elkaar in mijn klas gehad.

'DE KORTE LIJNTJES GEVEN SHARON ZEKERHEID'

Miriam: Sharon is een zwaar beschadigd meisje. Ze voelt zich snel angstig en onzeker. Ze zat met een 'rugzakje' in het gewone onderwijs. Toen haar vaste juf ziek werd, ging het mis. De invaljuf kon haar geen stabiliteit bieden. Om haar angst te beteugelen, ging Sharon de andere kinderen overheersen. Ze werd zo onrustig dat ze geen kennis meer kon opnemen.

Heidi: Er staat een multidisciplinair team van docenten en therapeuten rond de kinderen. We hebben regelmatig contact met het thuisfront. Die korte lijntjes tussen Miriam en mij geven Sharon zekerheid. Het helpt haar om te vertrouwen op de volwassenen om haar heen. Miriam en ik vertrouwen elkaar volledig, daarmee geven we dus ook

het goede voorbeeld. Ik onderzoek wat Sharon nodig heeft om rustig te kunnen zijn. Zodra ik dominant gedrag zie, kijk ik naar de oorzaak. Miriam en ik denken daar hetzelfde over. Dat maakt onze samenwerking heel prettig.

Miriam: In de zorg is men geneigd om alleen over het probleemgedrag te spreken. Met Heidi heb ik het over de voorwaarden die wij als gezin en school kunnen scheppen zodat Sharon kan groeien.

Heidi: Het gaat ontzettend goed met Sharon maar ze kan voorlopig nog niet zonder onze steun en begeleiding. Voor haar is het belangrijk dat wij vooruitkijken en voorstellen: als er dit in de klas verandert, welk effect heeft dat op haar?

Miriam: Sharon is voor een deel in haar kracht gaan staan omdat ze weer leert en om hulp durft te vragen als het spannend is. Dat is een enorme winst voor haarzelf en haar omgeving.

Martine (50) woont en werkt ruim dertig jaar op het Maartenhuis. Ze bewaakt haar zelfstandigheid met verve waardoor het voor medewerkers niet eenvoudig is om haar in de woon- en werkstroom te zetten. Haar woon- en werkbegeleiders Veronique en Ellen hebben de juiste toon gevonden. Het resultaat: ze maakt mozaïeken en is alleen op zeevakantie geweest.

Veronique: Als persoonlijk woonbegeleider maak ik Martine al zeventien jaar mee. 'Ik bepaal het zelf!' is haar motto. Dat liet ze merken door laat uit bed te komen en onregelmatig naar de dagopeningen te gaan. Ze was veel thuis en kwam weinig op de werkplaatsen.

Ellen: Op de meeste werkplaatsen hielden medewerkers haar bij voorbaat op afstand omdat ze lastig aan te sturen is.

Veronique: Zes jaar geleden ben ik in het woonhuis begonnen om veel meer

vanuit Martine te gaan kijken. Daar heb ik de andere cliënten bij betrokken. Martine is doof. Ik zei tegen haar huisgenoten: 'Doe je handen eens op je oren? Zo is de wereld voor Martine.' Op de momenten dat Martine haar frustratie uitte, stelde ik de anderen gerust: 'Niks aan de hand. Het gaat gewoon even te snel voor haar.' Doordat haar huisgenoten haar nu beter begrijpen, kan er vriendschap ontstaan.

Ellen: Op de werkplaats laat ik Martine zoveel mogelijk zelf beslissingen nemen. Drie jaar geleden kwam ze met het idee om te mozaïeken. Dat ben ik toen met haar gaan doen. Eerst één op één en sinds vorig jaar in een groepje van drie.

'MARTINE STAAT IN HAAR KRACHT ALS WIJ GOED AFSTEMMEN'

Veronique: Martine heeft behoefte aan structuur. Ze wil graag helder hebben wat er van haar wordt verwacht. Het is dus cruciaal dat we eenduidige afspraken maken én naleven. Hoe beter wij afstemmen, des te meer kan Martine in haar kracht komen.

Ellen: Veronique en ik zijn van hetzelfde soort: we nemen de leiding en zijn niet bang voor confrontaties. En we zien allebei de leuke kant van Martine. Ze heeft gevoel voor humor. Met grapjes kun je altijd door haar donkere wolken heen breken. Martine blijft eigenzinnig – dat weet ze zelf ook – maar doordat we het nu benoemen, mag het er zijn en gaat het supergoed.

Veronique: De grootste mijlpaal is dat ze deze zomer voor het eerst alleen op vakantie is geweest. Met onbekende mensen op een catamaran de zee op. Helemaal leuk!

Sinds een jaar woont Ivan (13) in Cantecleer en werkt in De tuin van Christophorus. In het begin was hij gespannen en agressief. Zijn persoonlijk begeleider Rob en werkleider Marion constateerden dat dit een reactie was op de kloof tussen wonen en werken. Hoe hebben zij hun begeleidingsstijlen op elkaar afgestemd?

Marion: Ivan is erg gevoelig voor onverwachte gebeurtenissen. Als er plotseling mensen de tuin inkomen, voelt hij zich direct onveilig. Dat soort dingen leidden regelmatig tot incidenten.

‘DE KLOOF TUSSEN WONEN EN WERKEN WAS LASTIG VOOR IVAN’

Rob: In het overdrachtschrift las ik dat het niet lekker liep in de tuin. Bovendien merkte ik dat Ivan de spanningen mee naar huis nam, met alle gevolgen van dien. Om scherp te krijgen waardoor het misging, heb ik me ingeleefd in wat hij overdag doet.

Marion: Rob heeft een dag met Ivan meegewerkt. In een verslag heeft hij zijn observaties met mij gedeeld. De belangrijkste conclusie was dat er voor Ivan een te groot verschil was tussen wonen en werken. En dat hij werd overvraagd. Een simpel voorbeeld was de te grote gieter. We hebben nu een klein gietertje waarmee de klus overzichtelijk is gemaakt. De andere werkzaamheden hebben we in stukjes gehakt. ‘s Ochtends en ‘s middags heeft Ivan twee klussen. Als hij een klus af heeft, mag hij schommelen.

Rob: Die afwisseling tussen inspanning en ontspanning doen we thuis ook. De toon en woordkeus zijn ook heel belangrijk. Het helpt als je Ivan positief aanspreekt en benoemt dat hij een goede jongen is.

Marion: Vanaf het begin heeft Ivan het naar z'n zin op de tuin. Dat is een opsteker en motiveert mij om naar oplossingen te zoeken. In zijn korte leventje heeft hij het al zo moeilijk gehad. Ik gun hem succes. De spanningen zijn er best nog wel maar we zitten op de goede weg. We hebben nu de handvatten waarmee we verder kunnen.

INSPIRATIE

Tekst: Simone Lensink
en Myrthe Bijl

MERLET IN SCHOORL

De Noorderhoeve teelt speciale mini groentes en eetbare bloemen voor het met een Michelinster bekroonde restaurant Merlet. Dit bijzondere restaurant bevindt zich - net als de zorgboerderij - aan de voet van de Schoorlse duinen. De op het seizoen aangepaste menukaart, biedt een ruime keuze uit zowel klassieke als innovatieve gerechten en zorgvuldig samengestelde menu's. Befaamd is de (open) keuken die bekend staat als de beste in de wijde omgeving en waar chef-kok Frank van Enter de scepter zwaait. Sinds 2010 werkt de Noorderhoeve samen met dit top restaurant. Inmiddels worden op de boerderij vijftig soorten groentes en eetbare bloemen exclusief voor Merlet geteeld. Zowel Merlet als de Noorderhoeve zijn steeds op zoek naar nieuwe, unieke producten die voor het restaurant kunnen worden geteeld. Samen organiseren ze éénmaal per jaar een Slow Food Lunch op de boerderij. Na een rondleiding over de tuinderij door de boer, wordt er door Merlet een bijzondere lunch geserveerd.

Meer informatie: www.merlet.nl en www.noorderhoeve.nl

DE WINDROOS OP TEXEL

Aan de rand van de Texelse duinen, met uitzicht op het aangrenzende dennenbos, ligt bij de ingang van woon- en werkgemeenschap Maartenhuis, de Windroos. De Windroos is een combinatie van een lunchroom, een theeschenkerij en een cadeauwinkel. De Windroos probeert sinds 2011 meer mensen naar het Maartenhuis te trekken, om hen zo kennis te laten maken met deze woonwerkgemeenschap en de bijzondere deelnemers. Dagelijks werken er zes cliënten in de Windroos. Je kunt er genieten van bijvoorbeeld een heerlijke warme kop thee of een vers belegd broodje. In de Lunchroom bevindt zich ook de cadeauwinkel. De producten die daar worden verkocht, zijn gemaakt in verschillende werkplaatsen van het Maartenhuis. Van vrolijke gekleurde kaarsen tot degelijk houten speelgoed. De Windroos ontvangt het hele jaar door gasten, zowel eilandbewoners als toeristen die het Waddeneiland bezoeken.

Meer informatie: www.windroos.maartenhuis.nl en www.maartenhuis.nl

DE LINDENHOF IN SOEST

Grand Café De Lindenhof in Soest is een dagbestedingsplek voor jongvolwassenen en volwassenen met een licht tot matig verstandelijke beperking. Dagelijks voorzien zij de gasten in een huiskamerachtige sfeer van hapjes, drankjes en heerlijke biologische lunchgerechten. In dit grand café werken cliënten van Amerpoort in de bediening of in de keuken, samen met het vaste horecapersoneel. Ze staan achter de bar, maken lunchgerechten klaar en serveren het eten en drinken. Ze zorgen bovendien voor een prettige sfeer, waarin gasten zich welkom voelen. De cliënten worden begeleid door een professioneel team van Amerpoort. Cliënten kunnen er ook een vakgerichte horecaopleidingen volgen, waarbij rekening wordt gehouden met hun mogelijkheden en leerstijl. De Lindenhof is gevestigd in een mooi statig pand met een groot terras en is sfeervol ingericht. Het grand café ligt midden in de belangrijkste winkelstraat van Soest. Er komen dus altijd gasten langs voor een kop koffie met gebak of een uitgebreide lunch. Dit jaar is het terras van de Lindenhof zelfs winnaar van de Terrassentest van de lokale krant, De Gooi- en Eemlander.

Meer informatie: www.grandcafedelindenhof.nl of www.amerpoort.nl

CHRISTOPHORUS

60 JAAR IN BEELD

Tekst: Simone Lensink

Foto's: Ineke Oostveen, Wilmar Boer, archief Christophorus

Egelantier is het huis waar het in 1953 allemaal begon. Oorspronkelijk was dit Huize Christophorus. Na allerlei renovaties en forse uitbreidingen, heeft het huis inmiddels een andere aanblik, maar kinderen met een verstandelijke beperking worden er nog steeds liefdevol en deskundig begeleid.

Rudolf en Ursula Geraets, Christfried en Beatrijs Gradenwitz en Käthe Kurpershoek stonden in 1953, vlak na de Watersnoodramp, aan de wieg van Camphill-gemeenschap Christophorus. "We zagen de stichting als een ark die de gemeenschap door woelige wateren moest dragen. Wat ons nog te wachten stond, was onzeker. En ons kapitaal bestond alleen uit geestkracht", vertelde Rudolf Geraets later.

In oktober 2013 vierde Christophorus haar zestigste verjaardag. De kinderen voerden een indrukwekkende musical op over het leven van de Reus Christophorus en werden daarna getraceerd op patat en een dansavond.

De gemeenschap heeft de afgelopen jaren zowel woelige wateren als perioden van onstuimige bloei doorgemaakt. Maar de sociale en culturele impuls die aan Christophorus ten grondslag ligt, is altijd even sterk geweest en zorgt er nog steeds voor dat Christophorus een gemeenschap kan zijn waar kinderen en jongeren met een verstandelijke beperking liefdevol en deskundig worden begeleid. Zij vinden bij Christophorus een warm en evenwichtig thuis waar ze samen met hun begeleiders op weg gaan om te ontdekken hoe wat er in hen leeft tot ontplooiing kan komen.

Op deze en de volgende pagina's vertellen bijzondere foto's het verhaal van Christophorus. Het zijn beelden die laten zien hoe de gemeenschap zich de afgelopen periode heeft ontwikkeld en hoe Christophorus nog steeds voldoet aan het beeld dat de oprichters in 1953 voor ogen hadden.

Egelantier is het huis waar het in 1953 allemaal begon. Oorspronkelijk was dit Huize Christophorus. Na allerlei renovaties en forse uitbreidingen, heeft het huis inmiddels een hele andere aanblik, maar ook hier geldt dat kinderen met een verstandelijke beperking er nog steeds liefdevol en deskundig worden begeleid.

Christophorus heeft een belangrijke rol gespeeld in de ontwikkeling van de antroposofische muziektherapie. De Ierse arts Heinrich Engel kwam twee keer per jaar naar Bosch en Duin om voor ieder kind persoonlijk melodieën voor de therapie te componeren. En muziek speelt nog altijd een belangrijke rol in het dagelijks leven bij Christophorus.

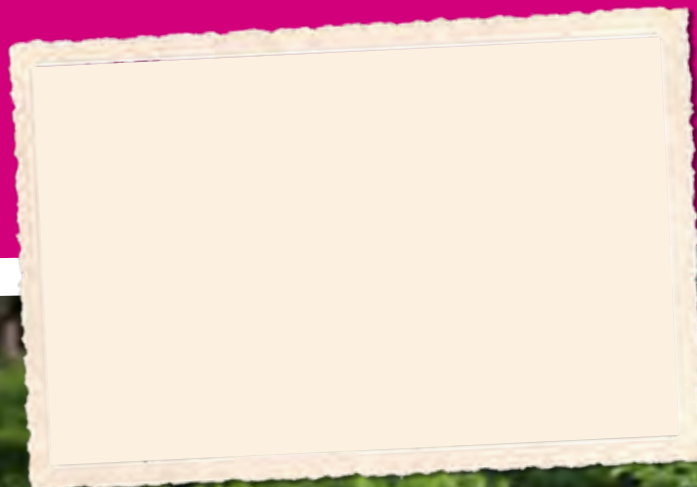
Het is bij Christophorus traditie om na school even een moment te nemen om samen iets te drinken.

Na het rustuur, vlak voor het eten, werd dagelijks een verhaal voorgelezen. Medewerkers en kinderen kwamen bij elkaar om te luisteren naar de verteller en de begeleidende muziek. Rustig in een fijne stemming komen voordat iedereen aan tafel gaat.

Het ontwikkelen van kunstzinnige kwaliteiten heeft altijd een belangrijke rol gespeeld bij Christophorus. En dat is nog steeds zo...

*In de begintijd aten alle
bewoners van Christophorus
van de groenten die in de tuin
werden verbouwd. De tuin is
nu iets kleinschaliger opgezet,
maar de biologische groenten
worden in veel huizen wel
weer gegeten*

WEETJES

Tekst: Myrthe Bijl

Noorderhoeve

De Noorderhoeve levert haar producten aan: 10 winkels, 3 hotels/restaurants, 2 instellingen en aan de eigen boerderijwinkel.

50 verschillende groentes teelt de Noorderhoeve per jaar.

2000 MENSEN KWAMEN ER IN JULI NAAR DE NOORDERHOEVE LANDGOEDFAIR.

1050 kilometer lang was de reis van de nieuwe koeltank, voordat hij gebruikt kon worden in de kaasmakerij.

MAARTENHUIS *Het oudste woonhuis is Maarten, vernoemd naar Sint Maarten, de heilige die de helft van zijn mantel schonk aan een bedelaar.*

Woonhuis Maarten werd oorspronkelijk Kinderdok genoemd en was een vakantieverblijf voor bleekneusjes uit Amsterdam.

4 woonhuizen & 12 werkplaatsen vormen de basis van woonwerkgemeenschap Maartenhuis.

2013 IS HET JAAR DAT HET MAARTENHUIS VOOR HET EERST EEN TROUWLOCATIE IS.

ORION Orion werd dit jaar door een politieke partij getrakteerd op taart tijdens complimentendag.

1994 is het jaar waarin Orion werd opgericht.

Orion en het Maartenhuis hebben beide een woonhuis dat Avalon heet, vernoemd naar het eiland waar volgens de legende koning Arthur begraven ligt.

De werkplaats Bezorgwinkel levert boodschappen aan particulieren in de directe omgeving van Orion.

Gezinskring 't Huys en De Rederij

In het 't Huys wonen 4 kinderen met een zorgvraag en in De Rederij woont 1 kind met een zorgvraag.

IN NEDERLAND KUNNEN 45.000 KINDEREN NIET THUIS WONEN.

800 kinderen met een zorgindicatie wonen in een gezinshuis.

Gezinskring 't Huys en De Rederij zijn onderdeel van GezinsKringen Nederland.

Christophorus

Bijna 100 kinderen en jongvolwassenen wonen, logeren en hebben dagbesteding bij Christophorus.

2010 is het jaar waarin Christophorus fuseerde met Amerpoort.

Ter gelegenheid van het 60-jarig jubileum heeft Christophorus alle burens in Bosch en Duin getrakteerd op een pompoen uit eigen tuin.

De nieuwe website van Camphill Nederland is online. Kijk op: www.camphill-nederland.nl

ONTMOETING, JE REALISEREN DAT WEDERZIJDSE
AFHANKELIJKHEID IS WAT ONS BINDT.

DAAROM WILLEN WE OP EEN OPRECHTE MANIER
MET ELKAAR WERKEN EN LEVEN.

MET EEN ZORGVULDIG OOG VOOR ELKAARS
TEKORTKOMINGEN EN ELKAARS TALENTEN.

IN DE ZEKERHEID DAT WE ZIEN WAT DE ANDER
NODIG HEEFT.

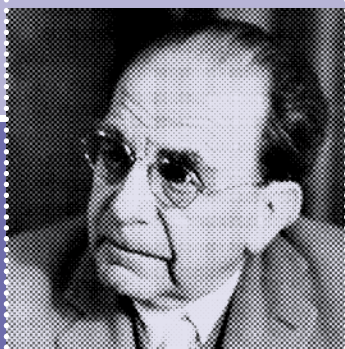
ZO WERKEN WE SAMEN AAN VERBINDING,
AAN VERVULLING, AAN GROEI.

MET HEEL ONS HART, IEDERE DAG.

CAMPHILL

MAGAZINE

MEEDOEN EN
ERBIJ HOREN

CAMPHILL
SHOPPING

TERUGBLIK OP
INSPIRATIEDAG

